

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Austria.

Imperiul austriac compus din o mulțime de elemente heterogene, popore de diferite limbi, pe cari mâna sortii le-a pus la olaltă în decursul timpurilor istorice, a fost expus în ultimii ani la cele mai grele frământări interne, svêrcoliri, apte a-l duce la o totală dismembrare.

Nici nu e mirare. Modul măiestrit al alcătuirii de state nu pôte încheia într'un întreg armonios de o durată perpetuă conglomerate etnice atât de diferite de olaltă. Conștiința națională trezită azi în fiecare popor împedecă planurile de aservire, ce hegemonii moștenitori ai unor vremuri de tristă memorie, le făuresc contra concetățenilor lor.

Elementul german și slav în Austria își stau în cea mai crâncenă luptă față în față. Și unul și altul e puternic materialicesc și spiritualicesc, și tocmai această face că prognosticul luptei să devie atât de problematic și să vezi aci pe Germani învingători, aci pe Cehi, cel mai puternic popor slav în Austria. Invingerile unora sau altora de regulă sunt transitorii, căci ori-ce perdere oțelesce pe contrar mai mult, și da nouă arme în mână, și așa speranțele, bucuriile momentane, ce le vedem în o tabără sunt presărate cu a-mare hapuri aplicate din partea contrară.

E cunoscut cetitorilor nostri, că parlamentul austriac de mult timp și-a sistat ori-ce activitate, și în locul constituționalismului au intrat în vîgore ordonanțele ministeriale. Acesta a fost rezultatul obstrucționismului deputaților germani, cari au împedecat ori-ce funcționare regulată a mașinării statului, a parlamentului. Sgomotul, gălăgia și-a avut efectul.

Resone mai înalte de stat și intervenția Coronei au adus cu sine o surprindere în desvoltarea afaceri-

lor interne ale Austriei. Vântul lin, ce începuse să adie în atmosfera publică pentru îndreptățirea de existență a limbii cehi în anumite cadre ale organismului de stat, alătura cu cea germană, deodată s'a prefăcut în crivăț rece și germentile, ce abia încolțise, e asfixiat în primele stadii ale desvoltării sale.

În noua față politică, în care a intrat Austria, fără îndoială a primit de nou elementul german frânele ce le scăpase în cât-va. Dar cu cât e mai pronunțat caracterul german al erei celei nouă, cu atât mai mare pericol amenință din partea majorității, care o formeză slavii cu celelalte fracțiuni parlamentare. Noul cabinet de funcționari, al cărui președinte e fostul guvernator al Stiriei, italian de origine, contele *Manfred Clary*, a primit una din cele mai grele moșteniri posibile. Abrogarea ordonanțelor de limbi sau facerea unei „tabula rasa” încă înainte de a urni locomobilul înglodat, e în tot cazul un act, ce va produce o grea furtună. Va urma apoi alegerea delegațiunilor pentru votarea pactului cu Ungaria, earăși o chestie și mai anevoioasă decât prima, pentru-că diferită e poziția, ce partidele o iau în chestia această, și de o unitate de vederi nu e vorba.

Gruparea deputaților austriaci din punctul de vedere național e următoarea: de tot sunt 425 mandate, din cari 5 vacante; partidele germane la olaltă au 192 mandate, ear cele negermane 215, pe lângă cari se mai adaugă ale partidei mijlocii din Moravia și ale social-democraților în suma de 18. Majoritatea absolută a voturilor — de 238 — o are „drépta”, compusă din cehi, slavii de sud, poloni, germani conservatori și români. Români dispun de 5 mandate.

Când toate partidele, ce alcătuesc drépta, vor lupta solidar, de o desvoltare sau descurcare a lucrurilor în sensul dorit de germani nu pôte fi vorba. Tote hotăririle luate până acum de conferința deputaților cehi culmi-

neză în cea mai energică opoziție cabinetului, care ar desființa ordonanțele de limbi. La aceste hotăriri s'au asociat și deputații cehi din Moravia, cari „accentuează alipirea lor la decisiunile comitetului executiv al „drepte” și promit cea mai declarată opoziție, atât în parlament, cât și în delegațiuni; în cassarea ordonanțelor de limbi privesc și ei începutul ostilităților contra poporului ceh și o catastrofă pentru stat; în instituirea cabinetului de funcționari violarea principiilor fundamentale ale constituționalismului.

Convocarea parlamentului s'a anunțat pe 6/18 l. c. când se va face deschiderea prin mesaj imperial. Până atunci consultările, pe față și pe după culise, decurg cu mare zor. Ministrul Clary ține conferențe cu reprezentanții diferitelor partide, atât din „drépta”, cât și din minoritate, cu scopul de a rezolva pe cale pacinică, pe cât va fi posibil — divergențele.

Cehii și Slavii de Sud vor urma aceeași tactică în combaterea guvernului; Rutenii și Polonii sunt încă nedecisi.

În conferința „drepte”, luând parte și d-l baron *Hormuzachi*, deputat bucovinean, a espus situația Românilor din Bucovina, devenită insuportabilă în urma persecuțiilor nemai pomenite ale guvernului țerii. Precum vedem, interesele diferitelor partide divergează atât de mult, încât o soluțiune netedă nu e verosimilă.

Curtea regală la Budapesat. Măne 3/15 Oct. sosesc Maiestatea Sa Monarchul în capitala ungară. Pe tot timpul petrecerii sale acolo, va acorda audiențe în fiecare zi de Luni și de Joi.

Vot universal pentru acei, cari seiu scrie și ceti ungurește. Deputatul 48-ist *Benyovszky*, făcându-și darea de semă înainte alegătorilor în Kis-Harta a zis între altele, că partidul independist va porni

acțiune pentru votul universal, legat de condiția, ca alegătorii se scie scrie și ceti ungurește. Atunci mai bine l-ar numi vot parțial!

Revista Bisericescă

Convocarea Sf. Sinod al României

Sfântul Sinod al bisericei ortodoxe române din Romania e convocat în sesiune ordinară de toamnă pe 12/24 Octobrie la București.

Unitatea bisericei.

(Urmare)

Tote acestea făceau, ca creștinul să fie același cu credința și viața sa pretutindeni, și diferitele biserice să fie în tocmăi una, după modelul alteia, mărturisindu-se și crezându-se pretutindeni, una și aceeași învățătură a Evangeliului lui Iisus Christos.

Un alt mijloc pentru conservarea unității a fost cultul. Este de netăgăduit, că cei d'întăi creștini fiind recrutați dintre Iudei, observau ore-cari rituri mosaice și exereitau cele relative la cult la o laltă cu Iudeii, până la distrugerea Ierusalimului, și înșiși apostolii urmau ast-fel. Ei mergeau împreună cu credincioșii la templu, nu numai pentru a le predica și a 'i instrui, dar chiar pentru a lua parte la cult la olaltă cu Iudeii. Unii chiar nu voiau a se deosebi, în păstrarea și îndeplinirea cerințelor legii întru nimic de Iudei. Ast-fel, despre Iacob cel mic, fu al lui Alfeu se spune că el ar fi păzit cu sfințenie până la sfârșitul vieții sale toate preceptele legii. Dar toate acestea, fiind necesitate de starea lucrurilor de atunci și ca o condescendență pentru a dobândi pe Iudei, încetul cu încetul dispar, și de odată cu distrugerea templului din Ierusalim, creștinii încep a nu mai avea nimic comun cu Iudeii.

Faptele Apostolilor însă ne spun că chiar de la însăși înființarea Bisericei, era ore-care deosebire. D'aci aflăm că chiar creștinii Bisericei din Ierusalim, dacă mergeau la templu cu tendințe de a satisface ore-cari

FOIȚA

Sava Popovici

(Urmare)

Nu lipsesc a aduce la cunoștința Exzellenței Vostre, că toate marșurile acestea cum prin Piemont așa și prin Lombardia, cruciș și curmeziș, ziua și noaptea mai mult în plôie ca pe svîntat, cu nespună ostentelă le-am făcut pe jos, nefiindu-mi îngăduit a-mi cumpăra o căruță sau de nevăgă. Eram silit a călători, însă cu 60 fl. v. a., ce căpătasem spre cumpărarea unui cal, era peste putință de a căpăta un mul ticălos și așa rămând în adevăr capelan de linie (pedestru), am fost silit a face toate ostentitele marșuri resboiucie, pe jos dela început până la sfârșitul catastrofei în Solferino, unde am devenit în mâinile Francilor ca prizoneriu; ear acesta a urmat în chipul următor:

După-ce am părăsit compania din Castenedolo, ne-am subtras dealungul colnicilor spre Castiglione, tăbărind dincolo de castelul Volta, unde am petrecut 2 zile în lagăr, apoi eară am fost mișcați înainte la Cuindizano, și mai departe la St. Casiano. În 20-lea luna a 6. ne reînțorserăm cât de bine în fugă până la Saleșio, după colnicele artificie romane, unde am ră-

mas bivucând 3 zile. Aici ne-a cercetat prea iubitul nostru Impărat și Domn, trecând la Villafranca, și ne-a jurut cât mai îngrabă lovirea cu inimicul sau reinaintarea spre Lombardia la locurile părăsite. (?) La auzul acestei vești mulți suceu din cap și esclamară: „dar apoi să murim în șanțurile noastre ce le-am clădit și pustiit”; cu toate acestea voia și rîvna ficiilor de a se lupta și nici morți a-și părăsi pozițiunile încredințate lor, este nespună.

Porunca Domnitorului se înalță ca fulgerul prin toate taberile deschilinite și numai ce auzirăm, în 21 Iunie, că a Sa Maiestate a cercetat unele lagăre, dar pe neștiute, și se fi făgăduit re'naintarea eară preste Melzo cu fața spre Lombardia. Chiotile de bucurie nu mai vrea să încete, durere însă, căci acestea se auziau numai din gurile bravilor nostri ascultători feciori.

În 23 Iunie, în ziua de „Joi verde”, des de dimineță fără ca să primesc un aviso, mă încunoscință servitorul meu, că armata corpului nostru a pornit înainte, respective „avane înapoi”, va să zică: re'nainte. Fără ca să perd o secundă din timp, mă îmbrăcai cu o reverendă ușoră, făcută anume pentru drum, îmi luai trăistuța de piele după grumaz, pentru păstrarea Sf. Misterii, precum și patrafrul și molitvelnicul mic, și fără de a gustări ceva, pornii la drum în fruntea

regimentului, lăsând pe servitor să mă urmeze mai într'un târziu, aducând cele de lipsă pentru traiul vieții, în lagăr la Solferino.

După o călătorie de 8 ore, mă resbi o fôme nedumerită, lăsa să trecă batalion după batalion, în marșul obicinuit, eu însă rămăseam într'o cafenea de beui un pichisre di aqua marinata, de care mai era de căpătat, dar alt ceva nimic. Tote satele și orașele erau pustiite de cătră locuitori, singur Volta și Cavriana nu erau părăsite de orașeni. Abia cu mare greutate am putut căpăta în Castelaro puțintică polentă cu ouă strapațate. Locuitorii se tânguiau că iau despoiat franțozii de tot proviantul propriu avut.

Până a ne întări deabieluța în zisa stație, regimentul nostru, însoțit de altele eșie la forposturi fără ca să se întâlnească cu inimicul, pe care-l căuta prin toate adăncurile ascunzătoare.

Însoțit de medicul superior al regimentului, pornirăm sub arșița aprinzătoare a soarelui, după regimentul propriu, ce se depărtase mai bine de 2 mile de noi, și numai cam cătră seară am putut eară a ne însoți cu unii din căta regimentului: cu ritmaister Pap dela general-stab și ceialalți adjutanți generali, cu care însoțindu-mă am căpătat mai cu ușurătate o felie de mămăligă cu salamă, pe care o împărții cu d-l colonel al nostru Iosif Dor-

muş, ce asemenea nu mănecase nimic din cauză cuviincioasă, căci drumul din noapte până în noapte fu ocupat cu trecerea trupelor, printre cari nu aveau loc carile cu proviantul armatei, dar astă desrânduicelă fu în tot locul, mai cu semă înainte de bătaie, unde după un marș de 2—3 zile, s'a lovit cu dușmanul (cel odichnit și hrănit), cu rânza deșartă, și totuși voia și curajul în lupte și asalturi grandioșe nu le-a lipsit feciilor nostri, cari s'au făcut nemuritori în ochii inimicilor lor franci. — Noaptea între 23 și 24 am eșit singur la forposturi cercetându-mi pe eroul colonel și lângă d-nii ofițeri și pe ficiorii mei români, ce se aflau retrași dela lesele de pândire, apoi me întorsei la sus numiții adjutanți, cu cari me culcai în grajdul vecin, la o parte dinapoia cailor.

Noaptea în lina ei tăcere trecu pe dinaintea noastră fără ca să-și lase vre-un suvenir bun ori rău; dară soarele ce apusese în sera trecută într'o mare purpurie aurind și pe cei mai doioși colnici ai Solferinului, acum abia se ivia după colnic, nădușit de căta norilor, ce mugeau din tunurile ucigătoare, cari începuse dela 4 ore dimineța a scuiapa asupra acelora, ce le sta vis à vis. Comandantul lor profetia cu tonul deseordat, că cea mai ferbinte dintre toate zilele a fi ziua de 24 Iunie.

Tunetele cele dese și părăiturile mărunted din puști, ce se auziau binisor, nu făceau atăta,

cerințe ale legii, ei însă se deosebeau de Iudei prin practicile lor religioase proprii, diferite de ale acestora, și născute în însuși sinul bisericii lui Iisus Christos. Dar chiar mergând a se închina la templu, ei nu voiau a se amesteca cu Iudeii. Ședea cu toții, deosebiți la o parte, în pridvorul lui Solomon și se adunau prin case particulare anume, unde celebrau sfânta Euharistie în cântări de imne și psalmi, fiind cu toții uniți într'un cuget prin curățenia inimii.

Despre aceste întruniri ale creștinilor, pentru a celebra sfânta Euharistie, adică frângerea pâinilor; cu alte cuvinte, pentru a-și exercita cultul lor creștin, se face mențiune în multe locuri din Faptele Apostolilor și scrierile Noului Testament, ceea-ce însemnă existența unui cult propriu al creștinilor în epoca Apostolilor.

Din toate aceste locuri vedem, că frângerea pâinilor și celebrarea Euharistiei, în timpurile Apostolilor, adică în Biserica primară, era centrul cultului Dumnezeesc al creștinilor și își avea ritualul său determinat, neavând nimic comun cu practicile religioase ale Iudeilor, sau cu cerințele Legii; același însă pretutindeni și comun tuturor creștinilor din toate bisericile.

Acordul și armonia cea mai perfectă, ca să nu zic identitatea, care există între diferitele liturgii vechi ale bisericilor, Palestinei, Alexandriei, Antiochiei, Siriei, Etopiei, Armeniei și chiar din Roma, sunt proba cea mai evidentă despre unitatea cultului bisericeii creștine de la început, ca prin această unitate și uniformitate, să se potta păstra unitatea credinței și a Bisericii. Ele au suferit de sigur, în decursul timpului, ore-care modificări, omisiuni și mai cu seamă adăose, dar partea care este comună și aceeași în toate, presupune vechimea și originea lor apostolică.

Apostolii țineau cu sfințenie la cuvintele Domnului și în tot timpul și cu tota ocaziunea sfătuiau pre credincioși ca și ei să țină de asemenea, să le respecte și să le considere ca depositul cel mai sacru ce au de păzit și de păstrat în această lume.

(Va urma.)

Revistă internă

Budgetul statului pe 1900. Dintre obiectele mai însemnate aduse pe tapet în parlament, remarcăm budgetul statului pe 1900, prezentat din partea ministrului de finanțe Lukács.

Bilanțul arată un prisos de 1,831.583 corone la intrate, așadar deficitul a început a-și lua rămas bun din vistieria statului. Fapt destul de îmbucurător în sine, dovadă că se fac multe economisări în unele resorturi ale ministeriilor.

expresione, ca hăulitul cânilor, rânchiazatul cailor, sgomotul armatului în transportarea ei, ce făcea să se deștepte pulberea eroilor romani de sub ruinele, ce le călcăm noi sub picioare. (Muntele, pe care mai trăiește un turn masiv roman, se numește „Spiona Italiei”; de pe pieptul lui priveam în societate cu mai mulți delitanți ai scolei strategice, la toate mișcările cele regulate din ambele părți.) Un joc fatal ne mulțumea curiositatea, dar inima Monarhului a trebuit să simtă, ca acelui părinte adevărat; văzând purtările cele scâlciate a multora dintre eroii buciunati și afară de totă temerea încrezuți sfințelor interese. — Până la 3/4 rămassei cam pe lângă regiment, îndemnând după puțință pe cei ce se repezeau asupra inimicilor, dară cam pe la 7 ore eram nevoit a mă retrage, ocupând un locșor lângă Inalta generalitate pe „Spiona de Italie”.

Nu eram însă privind o jumătate de cés, pe când ajunseră granatele dujmane și la noi și preste noi făcând pustiiri în jur de ele, și batalionul din linia 21 a Baronului Raișach suferi numai decât o lovire simțibilă fără ca să fie în foc, și așa simțiră mai multe trupe reserve, și până a me uita în jur de mine, me pomeni singur cu un capelan romano-catholic, pe care-l aduse curiositatea pe peptul muntelui dumbrăvit de ficiori... Granatele veneau una într'alta, însă fără succes — cât avurăm destul timp de a ne retrage după deal la trupele reserve, și de aci în biserică parochială, unde era locul de ambulaciune.

(Va urma.)

Iată însă cum se întrebuintează economisările: pentru instrucția poporală se va da cu 1 milion 400,000 corone mai mult din care se vor înființa 200 de școle nouă de stat.

Pentru ameliorarea salariilor învățătoresci, e destinat un plus de 600,000 corone; cu 76.000 corone se va cheltui mai mult pentru teatrele maghiare, pentru economia de vite un plus de 220,000 și pentru cea de câmp 200,000 corone.

Cu toate acestea eșitele se urcă din an în an cu câte 46—48 milioane, ceea-ce se resimte tot asupra cetățenilor. Suma această încassată de pe umeri poporului ar putea fi productivă când ea s'ar folosi pentru ridicarea industriei a comerțului și pentru lucrări publice.

Aici însă se fac economisări și prin această lucrătorii trebuie să ia lumea 'n cap, neprimind muncă. Tot prisosul de pe un an pe altul se rezervă pentru a avea de unde cheltui cu introducerea reformei în administrație, cu îmbunătățirea artileriei, și cu eventuala urcare a cuotei.

De altă parte se ventilază chestia scăderii dărilor. Se va sterge aruncul general de venit și astfel în total această rubrică va da suma de 6 milioane florini, reducere asupra posesorilor de pământ. În privința împărțirii dărilor se vor face unele reforme, fiind acelea rău împărțite. Se va lua în privire și reforma dărei de case și a dărei de venit, estinzându-se prescrierea dărei asupra tuturor categoriilor de venit.

Revistă externă

Isbucnirea războiului. La ultimatul Republicii-Sudafricane Anglia a dat imediat răspunsul scurt și precis: că regretă cuprinsul aceluia, însă n'are să dea nici un răspuns. Acesta nu însemnă alt-ceva decât declarație formală de rebel și începerea ostilităților între ambele state. Pentru oricine e evident, că sfârșitul războiului în cazul când toate puterile străine vor sta neutrale, are să fie fatal Burilor. Puterea uriașă a Angliei, chiar dacă va costa cât de multe jertfe, are să strivescă pe Africani. Corăbiile engleze cu transporte de soldați și munițiuni curg roiri din toate părțile, îndreptându-se spre țărmurile sudici ai Africii.

Nouă complicații. Regele Menelik, al Abyssiniei, a pornit spre Aduah, însoțit de o numerosă suită, între care se află și ministrul italian Uiccodicola.

Cu toate că se dau ca motiv al acestei călătorii niște serbări religioase, totuși se crede că sunt la mijloc și chestiuni politice. Se zice anume, că Rusia ar fi ațâțat pe Regele Menelic, ca acesta să facă greutăți englezilor în Sudan, pe când armata engleză va fi angajată în Transvaal.

Scrisoare din Seliște

Seliște, 29 Septembrie 1899.

(Din viața reuniunilor de aici.) În mai multe scrisori publicate în acest prețuit ziar am arătat activitatea ce o dezvoltă unele reuniuni existente aici. Continuez de astădată cu alte două reuniuni. O fac acesta pe deoparte să se vadă câte bune se pot face acolo unde fruntașii poporului sunt oameni cu durere și cu trăgere de inimă către popor, unde buna înțelegere și încrederea reciprocă predomină asupra patimilor și ambițiilor private. Un lucru de tot rar la noi! Pe de altă parte o fac aceasta, pentru de a servi de imbold, de îmbărbătare și imitare fruntașilor de prin alte locuri.

Cea mai tineră reuniune este „Reuniunea română de cântări”. Deși plănuită de vre-o 3—4 ani, numai în anul acesta s'a pus basă solidă la înființarea ei. Azi-primăvară s'a constituit pe baza statutelor, cari spre bucuria generală chiar în zilele acestea au primit înalta aprobare.

Inchegată această reuniune, care cuprinde în sinul său pe toți fruntașii inteligenți, pe meseriași și pe tinerimea de ambele sexe,

fie ca membri fondatori, fie ca membri activi, excepție făcând două persoane cari în primo loco erau chiar datore a intra în această reuniune, — în curând ea a fost încoronată cu frumoase succese.

Sub presiul d-lui Nicolau Roman, și a dirigentului, d-l Iuliu Crișan, această reuniune, deja după două luni a trecut prin o probă de foc, cu un succes atât de splendid, la care nici cei mai optimști binevoitori ai reuniunii nu ne așteptam.

Acastă probă de foc a fost: concertul dat cu ocaziunea adunării generale a „Societății fondului de teatru”.

Succesul deplin mulțumitor constatat atât de presă cât și de bărbați specialiști în această materie, a făcut mare cinste și laudă dirigentului și membrilor activi ai acestei reuniuni.

Imbărbătată acum de frumosul succes, reuniunea și continuă activitatea cu un zel de model. Pentru mai bună, mai sigură și mai acurată instrucțiune în arta muzicii, reuniunea și-a procurat un clavier.

Legăm mari și mărețe speranțe de această reuniune, pentru că menită este ea a ridica bunul renume al Seliștei, precum și a păstra prin ea buna-înțelegere în societatea de aici.

Laudă se cuvine plănuitorului ei, d-lui Dr. L. Leményi și a întemeietorului ei, d-lui P. Drăghiciu.

O altă Reuniune, care de present dezvoltă o activitate bogată e: „Reuniunea meseriașilor români din loc”. Înființată la anul 1881, activitatea acestei reuniuni s'a mărginit aproape numai la „aplănarea diferențelor și neînțelegerilor ce s'ar putea naște între meseriași și lucrătorii lor”, precum și de a priveghea, ca normele legii de meserii, privitoare la referințele dintre meseriași și lucrători, să se observe de către ambele părți cu strictețe. Era dar mai mult un for industrial pentru meseriași de aici.

În anul acesta alegându-și de președinte pe d-l Dumitru Banciu, acesta cu un zel de model lucră a da acestei reuniuni adevărată sa menire. Pe lângă că i-a succes a inserie de membri aproape pe toți meseriași din loc, a adus în rânduială averea reuniunii, a închiriat un local corespunzător, care e provăzută cu mobilier solid și în care azi se adună meseriași spre a ceti ziare și mai ales pentru de a asculta prelegerile folositoare ținute de d-l președinte. S'a pus basă unei biblioteci, și în urma binevoitorilor staturi ale d-lui președinte se observă că domină atât între înșiși meseriași, cât și între meseriași, inteligență și popor un curent mai sănătos, care în primo loco meseriașilor le va fi favorabil.

Doresc din inimă înflorire acestei reuniuni, ceea-ce va și urma, dacă va continua calea apucată. Atunci apoi va fi aproape timpul, când meseriași din Seliște vor ocupa loc de frunte între meseriași români, nu ca azi când durere nici chiar aici în Seliște meseriași nostri nu sunt la înălțimea ce li se cuvine, lăsând pe meseriași străini la locul prim. Cred că sunt înțeles!

Corresp.

Conferențele învățătoresci

— Convocare —

Conform cerculariului Preaveneratului Consistor archidiececan din Sibiu, d to 13 Iuliu 1899, Nr. 3838 Școl, aduc la cunoștința p. t. d-ni învățători din cercul Sibiului (compus din protopopiatele: Sibiu, Seliște și Avrig), că conferența învățătorescă, convocată prin ordinul amintit, se va ține la termenul fixat (14/26 Octobrie a. c.) în seminarul „Andreian” din Sibiu, pe lângă următoarea

Programă:

1. Joi în 14/26 Oct. c. dimineața la 9 ore: oficiu divin, împreună cu invocarea Duchului Sfânt, în biserică din Sibiu-cetate.
2. După oficiu divin deschiderea conferenței prin comisarul consistorial.
3. Constituirea biroului conferenței.
4. Apelul nominal.
5. Presentarea „Instrucțiunii pentru conducerea și decurgerea conferențelor învățătoresci în archidieceasa gr.-or. română a Transilvaniei”.
6. Presentarea elaboratelor menite a se dezbate în ședințele conferenței, și anume:
  - a) „Care este cel mai bun metod pentru a desvolta în școlari simțul religios-

moral” de d-l D. Lăpădat, director școlar în Seliște.

- b) „Premiile în școlă”, de d-l T. Măhăra, învățător în Secădate.
- c) „Observări asupra planului de învățământ cuprins în partea a XIII. ș. 95—99 al Normativului școlardin 1882, de d-l D. Lăpădat, dir. școl. în Seliște.
- d) „Pronumele personal din limba maternă, cu specială considerare la aplicarea formelor scurte”, prelegere practică de d-l Ioan Banciu, inv. în Viștea-superiără.
- e) „Condițiile igienice pentru susținerea sănătății elevilor”, prelegere practică (eventual pe baza unei piese de cetire) de d-l Ierolim Mărdan, inv. în Gura-Răului.
- f) Cestiunea examenelor publice dela finea anului școlar.

Sibiu, 10 Octobrie n., 1899.

Dr. V. Bologa,
comisar consistorial

— Convocare. —

În conformitate cu cercularul Preaveneratului Consistor archidiececan d-to 13 Iulie a. c., Nr. 3838 Școl, din 1899, prin această convoc conferența învățătorescă din cercul Câmpenilor pe ziua de 14/16 Octobrie a. c. și zilele următoare în școla noastră confesională din Câmpeni. Acestui cerc aparțin protopopiatele Abrud, Câmpeni și Lupșa.

Ordinea de zi:

În 14/26 Octobrie la 9 ore a. m., rugăciune pentru chemarea Duchului Sfânt în biserică parochială din Câmpeni.

Obiectele:

- a) Cestiunea planului de învățământ, amânată din conferența trecută.
- b) Constatarea rezultatelor obținute pe baza hotărârilor luate în conferența din 1898.
- c) Cestiunea examenelor publice dela finea anului școlar.
- d) Alte chestiuni, ce se vor propune.

Fie-care P. T. Domn învățător are a se pregăti asupra chestiunilor de sub a, b, și c, ca și când ar avé a raporta asupra lor.

Sibiu, 30 Septembrie st. v., 1899.

Ioan Popovici
comisar consistorial

NOUȚĂȚI

I. P. S. Sa d-l Ioan Metianu, Archiepiscop și Metropolit s'a îndurat preagrătos a se înscrie de membru pe viață la „Reuniunea sodalilor români din Sibiu”, punând la dispoziția comitetului taxa de 25 fl. I. P. S. Sa este primul membru pe viață al amintitei Reuniuni. I. P. S. Sa a mai dăruit Reuniunii și suma de 25 fl., din cari să se creeze 3 sau mai multe premii, ce să pörte numele I. P. S. Sale și cari să se împartă între măestrii, ce se vor distinge prin lucrările lor la expoziția industrială, ce se va aranja de Reuniune.

Taxa de 25 fl. formeză basa fondului neatacabil al Reuniunii, la care se vor adauge taxele de membri fondatori și pe viață, ce eventual s'ar mai înscrie la Reuniune.

Nouele alegeri de deputați congresuali. Având în vedere, că periodul congresual de trei ani, pentru care au fost aleși deputații congresuali în anul 1896, a expirat cu ziua de 30 Septembrie v. a. c.,— Consistorul archidiececan, prin cercularul seu din 12 Iuliu a. c. Nr. 4942. a dispus alegeri noue de deputați la congresul nostru național-bisericesc, pe un nou period de 3 ani. Alegerile se vor eteptui pe baza normelor prescise în Statutul organic și în Regulamentul congresual din 1891.

Pentru actul electoral se fieseză pentru întrégă archidieceasa următoarele zile: a) pentru alegerile deputaților din cler: Joi 28 Octobrie; b) pentru alegerile deputaților mireni în sinodele parochiale: Duminecă 31 Octobrie, având a se publica ținerea acestor sinode în biserică cu 8 zile mai înainte, adică în 24 Octobrie; c) pentru întrunirea colegiilor de scrutiniu: Duminecă, 7 Novembrie. Tote aceste zile se înțeleg după calendarul vechiu.

Ca comisari pentru alegerile din archidieceasă au fost numiți:

A. În colegiile electorale preotesci:

Sibiu—Seliște: Z. Boiu, ases. cons. Sebeș—Alba-Iulia: N. Ivan, ases. cons. Deva—Hateg: A. Păcurariu, prot. în Ilia Ilia—Geogiu: I. Papiu, prot. în Sibiu

Zarand—Câmpeni: V. Damian, prot. în Brad Turda—Cluj: P. Roșca, prot. în Fizeș-Sânpetru Solnoc—Bistrița: S. Cupșa, prot. în Cupșeni Târnava—Sighișoara: N. Mircea, prot. în Cohalm Treiscaune—Brașov: I. Petric, prot. în Brașov Bran—Făgăraș: I. Dan, prot. în Făgăraș.

B. Pentru cercurile electorale mirenesi:

Sibiu — P. Lucaș, căp. c. r. în pens. Seliște — Parteniu Cosma, directorul „Albinei”. Sebeșul-săsesc, — Ioan de Preda, fișcal cons. Alba-Iulia — Dr. Vasiliu Bologa, dir. școl. Deva, — Ioan Moțiu, jude pens. la trib. reg. Hațeg, — Ambrosiu Bârsan, senator mag. Iia, — Iosif Orbonașiu, pretore. Geógiu, — Dr. Ioan Mihu, avocat. Zarand, — Constantin Costin, prof. gimnasial. Câmpeni, — Mihail Andreica, proprietar. Turda, — Dr. D. P. Barcianu, prof. seminarial. Cluj, — Vasiliu Almășan, avocat. Solnoc, — Dr. Ioan Farcașiu, avocat. Bistrița, — Dr. Elie Cristea, secr. consistorial. Târnava, — Dionisiu Roman, cand. de adv. Sighișoara, — Dr. Nicolau Vecerdea, avocat. Treiscaune, — Ioan Lenger, avocat. Brașov, — Ioan Popea, prof. gimn. Bran, — Iosif Pușcariu, avocat. Făgăraș, — Dr. Ioan Turcu, protonot. comitat.

*

Suveranii români întorși în Țară.

M. Sa Regele Carol și Regina Elisabeta au sosit din străinătate Joi dimineața la Sinaia. În întreg parcursul până la Sinaia au fost întâmpinați cu onorurile cuvenite. După sosirea MM. LL. la castelul Peleş, prima grijă a fost să vadă pe micul principe Carol, care de câteva zile se află bolnav, probabil numai de o indispoziție trecătoare. Familia regală va sta la Sinaia cam până pe la jumătatea lui Novembre, când își va lua reședința în Capitală.

*

Suprimarea corsetului.

Ministerul instrucțiunii publice din România a interzis în mod oficial purtarea corsetului la elevetele institutelor de învățământ. N'ar strica nici la noi o astfel de dispozițiune.

*

Adevărat să fie? Prin foile maghiare

și germane se svonește scirea senzațională, că văduva clironómă Stefania ar avea de gând se desbrace vëlul văduviei și să se căsătorească cu un tinăr magnat maghiar, contele Lónyay Elemér, fost secretar la ambasada austro-ungară în Roma, protestant-reformat de confesiune. Înainte însă de ce s'ar întâmplă această căsătorie, Stefania își va logodi fiica, pe prințesa Elisabeta, care tocmai acum a implinit 16 ani, cu Robert, prințul de Württemberg. Ambele aceste logodne ar urma acum în Octobrie. După svonurile ce circulă, Maj. Sa Impăratul și-ar fi dat învoirea la căsătoria văduvei clironómă, și după actul săvârșit îi va oferi anual apanaj de 100 mii fl. În schimbul acestei învoiri însă Stefania va trebui să renunțe la toate drepturile ei de mare ducesă.

*

Alegere de preot.

În comuna Fundata, tractul protopresbiterial al Branului, a fost ales ca paroch, cu totalitatea voturilor presbiterul fără parochie Ioan Oncioiu, singurul concurent.

*

Dreptul de asociație în Germania.

Economistul Brentanno și juris-consultul Shon, principalul redactor al noului cod civil german, personalități cunoscute prin ideile lor conservatoare, s'au pronunțat cu energie, în congresul național și social de la Goettigen, contra proiectului de lege, care restrînge dreptul de asociație.

Congresul a adoptat, în unanimitate, o rezoluțiune prin care reclamă menținerea și extensiunea dreptului de asociație și rógă pe Impărat să nu uite că rolul său este de a proteja poporul. Adunarea face apoi apel la Reichstag, să respingă fără discuție proiectul.

*

A 9-a ședință literară a „Reuniunii

sodalilor români din Sibiu”, ținută Joi în 12 Oct. n. c. a întrunit ca în totdeauna un mare număr de dómne, d-șóre, cum și de maeștri și calfe în localitățile Reuniunii. Președintele nostru dl Vic. Tordășianu exprimându-și bucuria pentru marele interes, ce se pórta de către cei chemați față de Reuniune, interes dovedit prin participarea la ședințele literare, cât și prin înscrierea de membri, — deschide ședința promițând, că de astădată se produc cu declamațiuni și 2 copilite, eleve ale școlii de aici. Prima de-

butantă eleva Mărióra Baltea a declamat de tot frumos și cu pricepere poezia „Peneș Curcanul” de V. Alexandri. Sod. pantofar Antoniu Balomiri, deși începător, a declamat cu sentiment poezia „Călătorul și sufletul” și „Țiganul cinstit” de Speranță, stîrnind prin cea din urmă mult haz. Dl Ioan Bologa, sod. pantofar, a cetit cu acurateță continuarea novej „Un sfîrșit jalnic” de I. Popovici-Bănățanul. Eleva Lucreția Imbuza, prin declamarea de tot corectă a poeziei „Mama lui Ștefan cel mare” a umplut de bucurie inima iubitorilor sei părinți, prezenți la ședință. Mult a plăcut sod. pantofar I. P. Amfilie, prin predarea poeziei „La oglindă” de G. Coșbuc, mai ales că prin mimică potrivită a imitat pe copila naivă din poezia lui Coșbuc, în așa mod, în cât cred că poetul nostru, dacă ar fi fost prezent la ședință, ar fi rămas mulțumit de dl Pamfilie. Frații Elena Grindean și sod. cismar Valeriu Grindean, au fost viii aplaudați pentru achitarea în mod vrednic de sarcina luată de a declama, prima: poezia „Dorul” de V. Alexandri, ear acesta: poezia „Orfanii” de G. Crețianu. Punctul ultim a fost cedat harnicului cul. tipograf Nicolae Bratu, care a declamat preste așteptare de satisfăcător poezia „Dormi în pace”... de Vlăduță.

Iernatic.

*

Evreii din România emigréză.

Prezum spune o fôie din Țară, la Brăila s'a constituit un comitet pentru ajutarea Evreilor, cari vor să plece din oraș. În cursul lunii Septemvrie au plecat 30 de familii israelite și 70 de bărbați greci: șese familii israelite cu destinație pentru America, ear restul, parte vor rămâne la Anvers și parte se vor împrăștia în Europa. Grecii vor debarca la Pireu. Lucrul ar fi îmbrucător, zice tóia din România, dacă nu s'ar observa fenomenul trist: că pe măsură ce pleacă unii, alții le ia locul. De cât-va timp se observă adevă în Brăila figuri străine, cari după port dovedesc că vin din Galiția și din Polonia rusescă. Emigrații Evrei primese în momentul îmbarcării câte 80 lei de fie-care persoană, pe lângă că li se dă drumul gratis.

*

Un nou arunc de dare.

Cu începere din 1-a Ianuarie viitor o nouă dare întră în vigóre pentru toți contribuabilii din țară, sub titlul: arunc pentru îngrijirea bolnavilor. Dela anul nou anume statul va purta grije de săracii țării în diferite spitale, și astfel comunele în viitor vor fi scutite de cheltuelile avute până acum în această privință. În schimb însă vor plăti un nou arunc de dare.

*

Căsătoria Țareviciului.

În Paris circulă svonul de o căsătorie între Țareviciul Rusiei și Prințesa Margareta, fiica cea mare a Ducelui de Connaught.

*

Hymen. D-l Ioan D. Șortanu cler. absol.

și d-șóra Elena Ionuț, își vor serba cununia în 7 Octobrie v. 1899, în biserica gr-or. din Bucium-Poeni.

*

Verdi, marele compositor italian,

a implinit Marți anul al 86-lea al etății. Cu acest prilej a primit nenumărate felicitări din tótă lumea. În unele orașe italiene au aranjat festivități în onóra lui.

*

Curse de balóne.

Constatațiuni aerostatice interesante au fost făcute de aeronauții cari se află în un balon plecat nu de mult din Paris și care s'a coborît la Vestrum, în Danemarca. Balonul s'a urcat la o înălțime maximă de 4000 metri, ear vitesa cea mai mare a fost de 110 kilometri pe oră. În timpul călătoriei, temperatura a variat între 6 și 12 grade. Alte două balóne plecate de la Tempelhof din Berlin, s'au coborît după cinci ore la Grandej, pe Vistula, fără incident. Balonul în care se afla doctorul Berson, din Berlin, profesorul Hergessel, din Strassburg, a atins o înălțime de 6.600 metr. La această înălțime, termometrul arată 28 grade sub zero.

Notiță literară.

Anunțăm următoarele opuri trimise Redacției:

„Simplificarea grafiei și ortografii, de I. Trăilă, avocat în Oravieza-bánya. Se pôte procura delat autor cu prețul de 35 cr.

resp. 1 franc, în care e cuprins și porto. — În Studiul acesta cuprins în o broșură de 30 pag., cu un exterior fôrte presentabil, autorul pledéză pentru întroducerea fonetismului pur în ortografie.

*

„Despre tovărășiile de pivnițe”. („A pinczeszövetkezetről”), de Zigan y Z. și Baross K., extras din un op. premiat de ministerul ung. al agriculturii. Arată cultivatorilor de vii, cum pot prin tovărășii de pivnițe să-și valoreze mai bine produsele de vin, și cum se pot înființa astfel de tovărășii.

*

„Situatiunea școlii gr-or. rom.” din Bacifalu, de Toma Frateș, paroch. Se face apel la toți fiii născuți în Bacifalu și mai bine așezați în România, să sprijinéză școla periclitată din lipsa mijloacelor.

Revista economică

A 3-a expoziție de póme, struguri și derivatele lor,

aranjată de „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului”.

(Urmare și fine.)

II. Premiarea.

1. În scopul premiării, subscrișul comitet central a instituit un juriu constătător din domnii: Demet. Comșa, profesor, ca preșident; Dr. D. P. Barcianu, profesor; Ioan de Preda, avocat; Pantaleon Lucaș, căpitan c. și r. în pens.; Nic. Ivan, as. consistorial; Ilie Stanciu, econom; Ioan Gârbacea, propr. și Victor Tordășianu, oficial consistorial, toți din Sibiu; S. Medean, protopresbiter; P. Opincariu, proprietar, ambii din Sebeșul-săsesc; Petru Drăghici, prim-pretor și I. Chirca, vice-notar comunal, ambii din Seliște; Isidor Blaga, paroch în Lancrem; Ioan Droc, protopresb. și Daniil Stroia, proprietar, ambii din Mercurea; I. Stoicuța, paroch și I. Bogdan, învățător în Săsciori; Ioan Ghișa, paroch în Rechita; Dumitru Munthiu, notar com. în Reșcu; Nicolae Cărpinișan, paroch în Rêhău; Antoniu German, econom în Aciliu; Ioan Lazar, paroch în Apoldul-inferior; Dumitru Ivan, proprietar în Apoldul-superior; Ioan Cândea, protopresbiter în Avrig; Ioan Druhora, paroch în Boița; Ioan Bunea, notar în Cacova; Vasile Dobre, paroch în Căpâlna; Ioan Petrișor, paroch în Cornătel; Nicolae Dura, paroch în Deal; Daniil Cordescu, profesor din Fofeldea; Avram Acilencu, notar în Galeș; Romul Z. Pop, paroch în Gârbova; Ioan Manta, paroch în Gurariului; George Stăneasă, învățător în Gușteriță; Ioan Alexandru, paroch în Ilimbav; Demetriu Pamfilu, paroch în Jina; Pavel Goța, paroch în Laz; Petru Cucuian, paroch în Loman; Ilie Pop, paroch în Ludos; Ilie Pîsoiu, primar în Mohu; Nicolae Moldovan, admin. prot. în Noerich; Ludovic Pesamosca, proprietar și Dionisiu P. Decei, preot, ambii din Orlat; Ioan Șerb, și Dr. Victor Mihu, medic, ambii din Poiana; Aureliu Milea, notar în Poclaca; Sim. Ghbu, paroch, I. M. Vulc, propr. și Pavel Opris, primar din Pianul-român; Ioan Bena, paroch și Nicolae Todoran junior, primar, ambii din Pianul-inferior; Valeriu Florian, preot în Racovița; Emilian Cioran, paroch, Liviu Brote, proprietar și Moise Frățilă, învățător, toți din Reșinari; Ioan Bânda, paroch în Roșia; Dionisie Iuga, notar în Rod; Nicolae Sasu, notar în Rusciori; Ioan Iordache, învățător în Săcădate; Val. Pop, notar în Săcel; Ioan Popovici, paroch în Săsăuș; Nic. Hința, învățător în Sebeșel; Toma Doican, paroch în Sebeșul-inferior; Ioan Mateiu, paroch în Sebeșul-superior; I. Popovici, paroch, în Sadu; Ioan Popescu, proprietar și V. Popovici, ambii din Sibiu; Toma Dragomir, paroch și Nic. Fleschin, notar din Porcesci; Clemente Nicula, paroch în Slimnic; Nic. Opris, capelan și Ioan Opris, econom, ambii din Șura-mare; G. Comșa, notar în Tălmăcel; Petru Iuga, adm. prot. și Stef. Milea, notar pens. din Tilișca; Nic. Aleman, paroch și Nic. Hudițan, primar din Topârcea; Sabin Savu, notar, G. Ittu, paroch și Mihail Stănilă, proprietar, toți din Vale; Nicolae Veștemean, primar în Veștem; I. Platoș, învățător în Turnișor și Dumitru Șurean, paroch în Cristian; Toma Ciora, episcop și Ioan Moldran, învățător, ambii din Bungard.

Juriul se va întruni Marți, în 24 Octobrie n. la orele 10 a. m. în sala expoziției și va statori lista premițiilor, care va fi expusă la privire publică până la încheierea expoziției.

Membrii absenți se vor înlocui în ajutorul lucrării, prin suplenți aleși din partea celor prezenți.

2. Nu este ertat a funcționa ca juror, când vorba e de obiectele proprii sau de ale rudeniilor mai deapropo.

3. Juriul ia în primire lista generală a obiectelor espuse, le esaminéză pe rând și apoi se consultă asupra premiării, având comitetul aranjator îndatorirea să îngrijască, ca publicul și espenții să nu înfruzescă, cătuși mai puțin asupra hotărîrilor de luat.

4. În ședința, ce urméză esaminării obiectelor espuse, membrii juriului se consultă din nou și se pronunță, dovedind pe scurt îndreptățirea propunerilor și apoi hotărînd prin majoritate absolută de voturi.

Președintele juriului votéză întotdeauna. La cas de voturi egale hotărăsește șórtea.

Asupra fiecărei premiări se votéză deschilinit.

5. Esponenții de premiat se petrec în lista premițiilor, care odată statorită, se subscrie de preșident și secretar, cum și de alți doi membri ai juriului.

6. Impărțirea premiilor se face în mod sêrbătoreșc Duminică, în 29 Octobrie st. n. la 11 ore a. m. ținându-se mai întâiu o vorbire în prezența juriului și comitetului aranjator, a esponenților și publicului întrunit.

Esponenții premiați adevăresc primirea banilor prin subscrierea numelui în rubrica: „Adevăresc primirea în regulă a premiului”.

7. Secretarul juriului e îndatorat a compune un raport special asupra expoziției și premiilor. Raportul subscriș de preșidentul și secretarul juriului, se păstréză în archiva Reuniunii și se publică prin ziare.

III. Dispozițiile de premiere.

A. În general.

1. Scopul expoziției este mai ales a urni și încuraja adevărata propășire în ale pomăritului și vieritului. Drept aceea în privire se va lua nu atât intenția vedită de a străluci cu póme și struguri în esemplare de paradă, ci mai cu sémă rentabilitatea și valoarea economică, nobleța fructelor espuse, deasemenea hârnicia și priceperea dovedită, meritele câștigate pe tărîmul pomăritului și vieritului resp. în cutare ram înrudit.

2. Deci fructele, cari întrunesc condiții economice aievea priincioșe, se vor privi ca fiind mai pe sus de cele altcum chipeșe și uriașe, însă puțin căutate, netrainice sau pătîmind de alte scăderi.

Chiar și în totală lipsă de altele mai bune, nu este iertat a premia fructe de soiu prost, vermănóșe, murdare, necópte, strivite ori altcum vătămăte, precum nici beuturi molipsite de bóle.

Deasemenea nu se vor premia decât unelte, întocmiri și modele plăsmuite sau inventate de esponenți.

3. Dacă cutare grupă nu cuprinde în destule obiecte vrednice de premiat, premiile, ce ar prisosi se pot destina pentru o altă grupă, firește mai bogată. Premiile cari din una sau altă cauză nu s'ar fi împărțit, se înapoiază Reuniunii.

Premiile se pot sporî, cerénd trebuința, prin reducere.

4. Acei cari au prăsit și cultivat înșiși pomii și resp. vițele, din cari provin fructele sau derivatele espuse, vor avea întâietatea față de acei cari au espus din prășila altora.

De altcum colecțiile bogate în fructe alese, deși provenind din tóte sau aprópe tóte soiurile proprii cutării comune, se consideră drept merit osebit.

5. Același esponon nu pôte dobândi în aceeași grupă decât un singur premiu.

Față cu cel premiat în cutare grupă, concurenții din altă grupă au întâietate, presupunénd că obiectele lor ar fi deopotrivă.

B. În special.

I. Póme.

1. Ca vrednice de premiat se consideră mai ales pómele îndeplin desvoltate, fragede și sănătoșe, fôrte trainice, culese și păstrate cu deosebită îngrijire, bogate în must aromatic, fătoșe și având mare trecere la noi și aiurea.

2. Dela premiere se vor exclude pómele culese în pãrgă, vermănóșe, mult puțin putrede, noduroșe, bătute sau altcum vătămăte, deasemenea pómele de soiu recunoscut ca prost, cum și cele pădurețe.

II. Strugurii.

1. Întâietate se cuvine strugurilor mari, grei, bine închegați, trainici, îndeplin copti, fôrte dulci și aromatici, provenind din vițe vestite ca rodnice și puțin expuse la neajunsuri.

2. Dela premiere se vor exclude strugurii acri, atinși de mucegaiu sau înzestrați cu bóbe (bóne) relativ mititele și deșirate.

Din ședința comitetului central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului”, ținută la Sibiu, în 25 Septembrie n. 1899.

Dem. Comșa,
preșident.

V. Tordășianu,
secretar.

Mătase Henneberg

dela 45 cr. până la fl. 14.65 per metru — verita bilă numai procurată direct din fabricile mele — neagră, albă și colorată, — în cele mai moderne țesături, colori și desinuri.

Particularilor liberă de porto și vamă acasă. Mostre cu întorcerea postei.

Fabricile de mătase G. Henneberg (lîf. de curte ces. și reg. Zürich. [2] 14

Nr. 66—1899 D. f. g. [215] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea unui post de învățător la școala elementară pregătitoare legată de gimnaziul public român gr.-or. din Brad se escrie prin această concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Fiitorul învățător va avea să instrueze elevii gimnaziali în cânt și gimnastică.

Cu acest post astfel îmbinat e împreunat salar anual de 700 fl., care se va solvi în rate lunare anticipative din casa fondului gimnazial și cuinquenali de câte 50 fl.

Petenții au să-și așternă cererile lor instruite cu documentele de calificare recerute, la adresa comitetului gimnazial, în termenul deschis.

Brad, din ședința comitetului gimnazial, ținută la 26 August, 1899.

Vasiliu Damian Dr. P. Oprișa
președinte secretar

ad. Nr. 508—1899 [213] 2—3

Concurs repetit

După-ce la postul de paroch din parochia vacantă de a III-a clasă Murăș-Ludoș, nu s'a insinuat nici un concurent, prin această de nou se publică concurs cu termenul de 30 zile de la prima publicare a acestuia în fôia „Telegraful Român“.

Venitele anuale împreunate cu acest post sunt staverite de comitetul parochial, despre ce se pot lua informațiuni dela subscrisul oficiu protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-și așterne rugărilor lor instruite conform normelor în vigôre la subsemnatul oficiu, în termenul deschis.

Oficiul protopresbiteral român gr. or. al tractului Turda, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Cojocna, 4 Iuliu 1899 st. v.

Teodor Ciortea
adm. ppresb

Nr. 526/1899 [208] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia vacantă de clasa a III-a Bobelna, protopresbiteratul Geógiului, se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post s'au statorit în sinodul parochial din 5 Septembrie.

Informațiuni mai detaiate despre starea acestei parochii se dau la oficiul protopresbiteral, eventual la comitetul parochial respectiv.

Doritorii de a ocupa acest post de paroch, să și subșternă cererile concursuale, instruite conform dispozițiilor statutului organic și a regulamentului pentru parochii la oficiul protop. mai jos însemnat în termenul mai sus indicat, având a se presenta sub durată concursului în biserica din loc, spre a-și documenta desteritatea în cele rituale, și a se face cunoscuți poporului.

Hondol, 9 Septembrie 1899.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Geógiului, în conțelegere cu sinodul parochial respectiv.

Vasiliu Pipos
protopresb.

Redactor prov. Dr. Elie Cristea.

Nr. 445/1899 prot. [211] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea vacantei parochii de clasa a treia Șarpatoc cu filia Velcândorf, protopresbiteratul Sighișorei, se escrie concurs repetit cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Dotățiunea împreunată cu acest post de paroch este 360 fl.

Reflectanții la acest post sunt avisați a-și înainta cererile concursuale instruite conform normelor în vigôre, subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Dela concurenți se așteptă să se prezenteze în vre-o Duminecă sau Sărbătoare la biserică, pe lângă observarea §-lui 18 din „Regulamentul pentru parochii“, pentru a celebra și cventa.

Sighișóra, 13 Septembrie 1899.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Sighișorei, în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Dimitrie Moldovan
protopop

Nr. 249 protopresb. 1899 [212] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa III. Hundorf cu filiile Domald și Senereus, protopresbiteratul Mediașului, se escrie concurs nou cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele împreunate cu acest post statorite în ședința comitetului parochial din 26 Aprile 1898, dau suma de 256 fl. anual.

Reflectanții la acest post, au a-și așterne petițiunile lor instruite conform legilor în vigôre, până la termenul prefript, subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Informațiuni mai deapropo despre starea parochiei, se pot primi dela oficiul protopresb. și dela comitetul parochial respectiv.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Mediașului, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Mediaș, 21 August 1899.

Romul Mircea
protopop

Nr. 533/1899 [207] 3—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parochiei de cl. a III-a Sibiușel în protopresbiteratul Sebeșului, prin această se publică concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch dau suma anuală de 432 fl. 70 cr. Informațiuni mai detaliate în privința emolumentelor se pot trage dela comitetul parochial și oficiul protopresbiteral.

Concurenții au să-și așternă cererile, instruite conform normelor din vigôre, în termenul prefript, subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Sebeș, 24 Septembrie 1899.

Oficiul protopresbiteral al Sebeșului, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Sergiu Medean
protopresbiter

Nr. 529—1899 [214] 2—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parochiei de clasa a III-a Vorța cu filia Valealungă, protopresbiteratul Iliei, prin această se escrie concurs nou cu termen de 30 zile, dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch dau suma anuală de 442 fl. 65 cr.

Informațiuni mai detaiate despre starea acestei parochii se pot lua dela oficiul protopresbiteral, eventual dela comitetul parochial respectiv.

Concurenții să-și așternă petițiunile concursuale, instruite conform normelor din vigôre subsemnatului oficiu protopresbiteral, având a se presenta și în biserica din parochie, spre a face conosciță cu poporul, înainte de expirarea termenului sus indicat.

Ilia, la 1 Septembrie 1899.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Iliei, în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Avram P. Păcurariu
protopresbiter

Nr. 762—1899. [210] 3—3

Publicațiune

Duminecă în 15 Octobre a. c. la 3 ore p. m. se va da în arândă — pe calea licitațiunei publice — dreptul de pășunat de **600 jug. în hotarul Daia**, pe timpul **din 1 Novembre până în 1 Martiu 1900.** Domnii interesați sunt înviați să participe. Condițiunile licitațiunei se pot vedea la oficiul comunal, unde se va ținea și licitațiunea.

Daia, în 8 Octobre, 1899.

Oficiul comunal.

Pălării de dame

de cele mai noue mode, precum și toți articoli din ramul modelor, oferă subscrisa în alegere abundantă, cu prețuri moderate.

Cu distinsă stimă

Henriette Frank,
modistă.

Strada Măcelarilor Nr. 5.
[205] 3—3

In **Tipografia și librăria archidieceșană, Sibiu**, a eșit de sub tipar și se află de vânzare:

Drepturile, datorințele și responsabilitatea membrilor de direcțiune,

de **Alfred Kormos**

traducere de

Constantin Popp, funcționar la „Albina“.

Prețul broș., inclusive porto postal, fl. 1.60

Au apărut și se află de vânzare:

Semințe din Agrul lui Christos.

Cuvântări bisericesti

de

Zacharia Boiu,

asesor consistorial, protopresbiter etc.

Cu binecuvântare arhierescă,

Tom. I.: **cuvântări pe tôte Duminecile de peste an.**

„ II.: „ „ „ **prasnicele și sărbătorile precum și la casuale bisericesti.**

„ III.: **(cuvântări funebrele etc.)** va eși în curând.

Prețul fiecărui tom fl. 1.50 și porto recom. 25 cr.

tôte tomurile broș. fl. 4.— sau Lei 10.

Tipografia și librăria Archidieceșană Sibiu.

Turnătoria de clopote și de metal a lui Antoniu Novotny în Timișóra — Fabrică

se recomandă a pregăti clopote noue, precum și la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioșe, pe lângă garanță pe mai mulți ani, provădate cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întorce cu ușurință în ori-ce parte, îndată ce clopotele sunt tocite de o lătore, prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomandă [164] 9—26

clopote patentate găurite

invenție proprie, mai de multe-ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoșă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa că un **clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu.** Mai departe se recomandă spre facerea **scaunelor de fer bătut, de sine stătător**, — spre **preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut**, — ca și spre turnarea de **tôce de metal.** Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

Preț-curanturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.